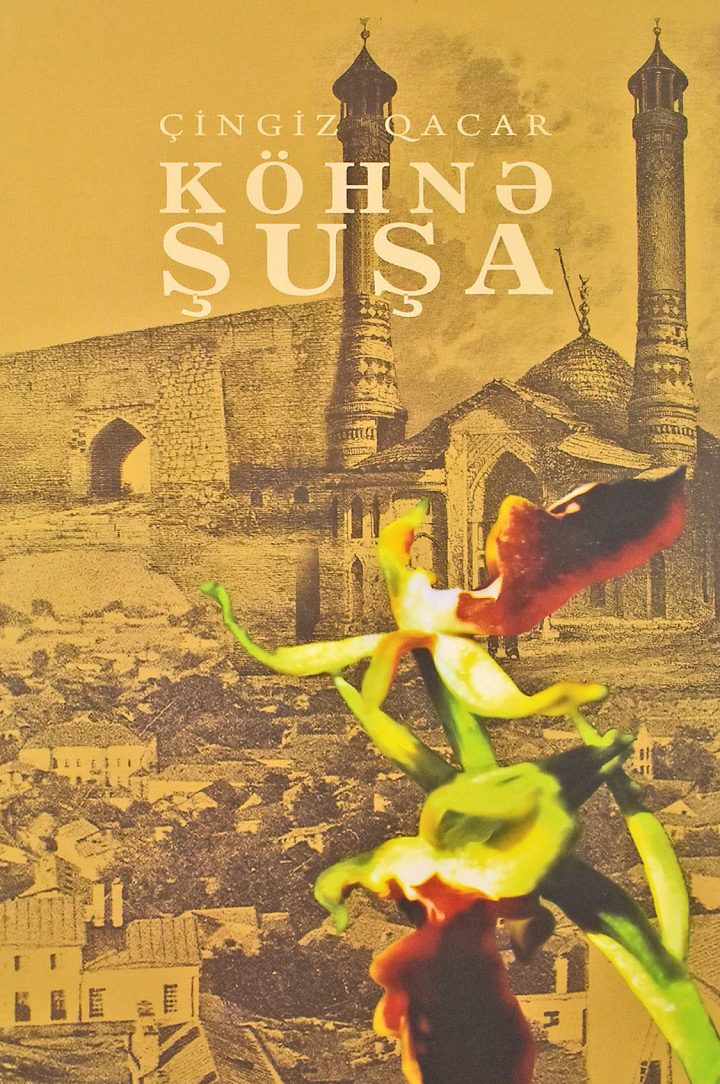

ÇİNGİZ QACAR

KÖHNƏ
ŞUŞA

Rus dilindən tərcümə edən və məsul redaktor: **VASİF QULİYEV**

Dizayner və texniki redaktor: **LEYLA QARAYEVA**

Çingiz Qacar. Köhnə Şuşa

Bakı, "Şərq-Qərb", 2019, 344 səh.

© Çingiz Qacar, 2019

Mündəricat

Kitab haqqında qısa məlumat.	8
Xronoloji cədvəl.	10
Bu kitab hansı mənbələr əsasında yazılmışdır.	12
Qarabağ qədimlərdə.	14
Qarabağ Qafqaz Albaniyasının tərkibində.	18
Qarabağın alban məbədləri.	20
Qarabağın müsəlmanlaşdırılması.	22
Qarabağ Səlcuqilər və Azərbaycan Atabəyləri dövlətlərinin tərkibində.	24
Qarabağ Azərbaycan Hülakülər dövlətinin tərkibində.	28
Qarabağın böyük sirri.	30
Bərdə Qarabağ və bütün Cənubi Qafqaz müsəlmanlarının mənəvi həyatının mərkəzinə çevrilir.	34
Qarabağ Azərbaycan Qaraqoyunlu və Ağqoyunlu dövlətlərinin tərkibində.	35
Qarabağ bəylərbəyliyi ilk hakimi Kəmaləddin Şahverdi Sultan Ziyadoğlu Qacar.	36
Qarabağın görkəmli hakimi Sultan İmamqulu xan Ziyadoğlu Qacar.	38
Qarabağın irsi mahalları.	42
Nadir şahın Qarabağda tacqoyma mərasimi. Qarabağ böyük Azərbaycanın tərkibinə daxil olur.	44
Müstəqil Qarabağ xanlığının əsasının qoyulması.	46
Qarabağ xanlığının vəziri və Şuşanın qurucusu – məhəbbət lirikasının ustası Molla Pənah Vəqif.	50
Şuşa qalasının salınması.	58
Qarabağ və Şuşa uğrunda qurban verilmiş həyat.	64
Qarabağ. I və II rus - İran müharibələri	66
Kürəkçay müqaviləsi. Qarabağ Rusiya imperiyasının tərkibinə keçir.	68
Ermənilərin Şuşada və Qarabağda yerləşdirilməsi	72
Köhnə Şuşanın idarəetmə sistemi və sosial tərkibi	74
Pənəhabad, Qala və nəhayət, Şuşa	76
Şuşa XIX əsrin sonu - XX əsrin əvvəllərində poçt kartlarında.	80
Köhnə Şuşanın küçələri	82
Şuşanın yaşayış evləri	88
Şuşalılardan evlərində şəbəkə	96
Şuşalılardan evlərinin qızdırılması və işıqlandırılması	98
Köhnə Şuşanın evlərində dəzgah rəssamlığı	100
Şuşanın su təchizatı	110
Şuşanın hamamları	114
Köhnə Şuşanın karvansaraları	116
Şuşanın məscidləri	118
Şuşanın və Qarabağın məqbərələri və qəbiristanlıqları	128

Kənd təsərrüfatı	130
Qarabağ atları	132
Nəqliyyat və ticarət	138
Şuşada sənətkarlıq	142
Xalçaçılıq	144
Şuşa və Qarabağ xalçaları dünyanı fəth edir	146
Təhsil	152
Ailə və nikah	158
Şuşalıların istirahəti və əyləncələri	164
Bayramlar və şənliklər	172
Şuşalıların geyimləri	180
Şuşada əl işləri	206
Zərgərlik məmulatları	210
Şuşalıların məişətində qab-qacaq	214
Yemək və süfrə başında	224
Azərbaycanın ənənəvi mədəniyyət mərkəzlərindən biri olan köhnə Şuşanın əhalisi	228
Qarabağ xanları	234
Qarabağ bəyləri	238
Xurşudbanu Natəvan	240
Xurşudbanunun şəxsi həkimi – Mirzə Məhəmmədqulu Həkim	253
Zadəgan, general, mesenat – Cəfərqulu xan Cavanşir	254
Bəhmən Mirzə – feldmarşal və alim	256
Mirmöhşün Nəvvab Qarabaği	262
Şərq monumental rəssamlığının dahisi – qəbul edilməmiş və unudulmuş Usta Qənbər Qarabaği	268
Şuşanın və Qarabağın görkəmli memarı – Kərbəlayı Səfixan Qarabaği	276
Rus ordusunun və ADR-in şuşalı generalları	280
İlk azərbaycanlı peşəkar pianoçu qadınlar	290
Azərbaycanın ilk peşəkar və həvəskar fotoqrafı	292
Şuşa Azərbaycan mədəniyyətinin əsas mərkəzlərindən biridir	296
Şuşa – Qafqazın musiqi akademiyası	300
Şuşalı Mirzə Sadiq (Sadiqcan) – Azərbaycan tarının atası	322
Üzeyir bəy Hacıbəyov – muğamla doğulmuş bəstəkar	326
İlk Azərbaycan operası necə yaranmışdır	330
Şuşalı arşınmalçı dünyanı fəth edir	322
Azərbaycanlıların milli şüurunun formalaşmasında Üzeyir bəy Hacıbəyov musiqisinin və yaradıcılığının böyük rolu	336

